

## Î N C H E I E R E

14 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul  
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva  
Galina Stratulat  
Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Bigovschi Olimp,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Poianschi Anatolie împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice, Spitalul raional Rezina și lui Bigovschi Olimp cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de Poianschi Anatolie, casată parțial hotărîrea Judecătoriei Rezina din 21 octombrie 2015 și în partea casată emisă o nouă hotărîre de admitere a acțiunii, în rest hotărîrea Judecătoriei Rezina din 21 octombrie 2015 a fost menținută,

### c o n s t a ț ă :

La 18 noiembrie 2014, Poianschi Anatolie a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva IMPS Spitalul raional Rezina și lui Bigovschi Olimp cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că prin sentința Judecătoriei Rezina din 16 iulie 2013, angajatul IMPS Spitalul raional Rezina, Bigovschi Olimp, care activa în funcție de medic chirurg, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 213 lit. a) Cod penal al RM și anume, încălcarea din neglijență a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale, încălcare ce a atras după sine cauzarea leziunilor corporale grave, manifestate prin amputarea brațului drept.

Drept urmare, a apărut necesitatea efectuării unei proteze medicale, care urmează să fie efectuată în cadrul unei instituții medicale specializate în domeniu de peste hotarele țării și anume, în cadrul Spitalului Otto Bock „Calitatea Vieții” din Germania.

Menționează reclamantul că acest spital are ca domeniu de activitate „Protezare Bionică” și costul în ansamblu ar constitui suma de 34 790,02 euro, inclusiv cheltuieli legate de proteza cu comandă mioelectrică în sumă de 28 686 euro, de cazarea sa și a însoțitorului său în sumă de a cîte 1 386 euro pentru fiecare precum și a cheltuielile legate de deplasare prin oraș.

Susține că suma necesară pentru restabilirea integrității sale fizice este impunătoare și este în imposibilitate să o agonisească din care motiv a și apărut necesitatea compensării acestei sume în vederea efectuării intervenției medicale, sumă ce ar urma să fie percepută de la IMPS Spitalul raional Rezina or, Bigovschi Olimp în calitatea sa de prepus, era angajat al comitentului în temeiul unui contract de muncă, urmînd ca ultimul să compenseze pentru angajatul său întregul prejudiciu conform prevederilor art. 1403 alin. (1) Cod civil.

Mai indică reclamantul că ținînd cont de durerile fizice i-a fost cauzat și un prejudiciu moral, legat de durerea fizică ce a suportat-o post operatoriu, post amputatoriu, de necesitatea efectuării unei intervenții chirurgicale, de inconveniențele fizice provocare de imposibilitatea de a mai îndeplini anumite munci, acțiuni fizice, pe care era în stare să le facă în cazul cînd dispuneam de ambele brațe, de faptul că această stare de lipsă a brațului este prezentă în permanență și îi creează dureroase amintiri a faptului că a solicitat plecare de urgență la Spitalul din Chișinău, pentru care a fost refuzat de către medic, mai mult decît atîta activitatea dînsului este legată de conducerea și exploatarea mijloacelor de transport, ceea ce la fel îi creează anumite inconveniențe. În cumulul acestor relatări, nu cu scopul de a procura suferințele morale, dar a anihila aceste suferințe, consideră oportun ca autorul prejudiciului Bigovschi Olimp, să compenseze prejudiciul moral cauzat pe care îl estimez la suma de 200 000 lei.

Astfel, susține că deoarece Olimp Bigovschi era angajat al IMPS Spitalul raional Rezina în temeiul unui contract de muncă, spitalul urmează să compenseze pentru angajatul său, prejudiciul suportat.

În drept își întemeiază cerințele în baza art. art. 8, 10, 11, 14, 1398, 1403, 1422, 1423 Cod civil.

Solicită încasarea din contul IMPS Spitalul raional Rezina a prejudiciului material cheltuielilor legate de vătămarea integrității corporale, în special cele necesare pentru protezarea brațului cu comandă mioelectrică, inclusiv cele legate de cheltuielile aferente în mărime de 34 790,02 euro și din contul lui Bigovschi Olimp a prejudiciului moral în sumă de 200 000 lei. Totodată, solicită încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rezina din 21 octombrie 2015, cerințele privind repararea prejudiciului material, au fost respinse ca neîntemeiate, iar cerințele cu privire la repararea prejudiciului moral au fost respinse ca fiind depuse tardiv.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016 a fost admis apelul declarat de Poianschi Anatolie, casată hotărîrea primei instanțe în partea respingerii cerințelor privind încasarea prejudiciului moral, și emisă în această parte o nouă hotărîre de admitere a cerințelor, fiind încasat din contul lui Bigovschi Olimp în beneficiul lui Poianschi Anatolie, prejudiciul moral în mărime de 15 000 lei. În rest hotărîrea primei instanțe a fost menținută.

Pentru a decide astfel, instanța de ape cu referire la circumstanțele cauzei și înscrisurile prezentate de reclamant în susținerea cerințelor înaintate a reținut prevederile art. art. 219 alin. (1), 221 Cod procedură penală, art. art. 1418 alin. (1), 1420 Cod civil și art. 118 Cod procedură civilă și a concluzionat că prima instanță corect a respins cerințele înaintate de Poianschi Anatolie cu privire la repararea prejudiciului material ca fiind neîntemeiate.

Totodată, instanța de apel cu referire la art. 267 alin. (1), 272 alin. (1) și (2), 1398 Cod civil și art. 21 din Constituția RM, a conchis că prima instanță nejustificat a concluzionat că cerința cu privire la repararea prejudiciului moral este prescrisă și a remarcat în acest sens că condițiile pentru ca fapta comisă de Bigovschi Olimp să fie recunoscută delict și să genereze repararea prejudiciului au fost întrunite doar după rămânerea sentinței definitive și executorii când vinovăția acestuia a fost dovedită în mod legal.

În acest context instanța de apel a reținut că prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2013 a fost menținută hotărîrea Judecătorei Rezina din 16 iulie 2013 în partea care atestă vinovăția lui Bigovschi Olimp în comiterea faptei incriminate, respectiv, termenul de 3 ani pentru înaintarea acțiunii a început a curge anume de la această dată, nefiind prescris la data de 18 noiembrie 2013, când acțiunea privind repararea prejudiciului a fost depusă.

La 26 august 2016, Poianschi Anatolie, reprezentat de avocatul Sergiu Guțu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 26 octombrie 2016, recursul declarat de Poianschi Anatolie, reprezentat de avocatul Sergiu Guțu a fost considerat inadmisibil.

La 06 septembrie 2016, Bigovschi Olimp a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că decizia instanței de apel este ilegală, neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Menționează că în speță, problema importantă de drept se referă la aplicarea prescripției în acțiunile civile privind încasarea prejudiciului moral.

Iar, cu referire la prevederile art. 1424, 272 Cod civil, care reglementează termenul de prescripție în cazul acțiunilor de reparare a prejudiciului și începutul curgerii termenului de prescripție extinctivă, indică că acțiunea înaintată de Poianschi Anatolie este tardivă, fiind depusă după expirarea termenului de prescripție extinctivă de 3 ani, deoarece pretinsul prejudiciu cauzat reclamantului a avut loc la data internării în Spitalul raional Rezina, 04 mai 2010, pe când cererea de chemare în judecată a fost depusă de acesta abia la 18 noiembrie 2014, adică peste 4 ani 6 luni și 13 zile de la momentul producerii prejudiciului și al apariției dreptului la acțiune.

În această ordine de idei, consideră că instanțele ierarhic inferioare urmau să aplice la caz art.271 Cod civil, potrivit căroră acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă pînă la încheierea dezbaterilor în fond.

Este de părerea că în speță termenul de prescripție curge anume din anul 2010 și nicidecum de la data când a rămas definitivă sentința judecătorei Rezina din 16 iulie 2013, insistînd, astfel, că prima instanță corect a respins cerințele lui Poianschi Anatolie în partea dată ca fiind depuse tardiv, pe când instanța de apel în decizia contestată nejustificat a concluzionat că termenul de prescripție de 3 ani începe să curgă de la 06 noiembrie 2013, când a devenit definitivă sentința de condamnare a pîrîtului Bigovschi Olimp.

Totodată, susține că instanța de apel cu referire la prevederile art. 1398 Cod civil, potrivit căruia, una din condițiile răspunderii delictuale este existența faptei ilicite, neîntemeiat a considerat că la caz existența faptei ilicite a apărut doar după devenirea definitivă a sentinței de condamnare adică la 06 noiembrie 2013, deoarece nici o prevedere legală nu leagă condiția faptei ilicite de existența unei alte decizii judecătorești de constatare a vinovăției pentru comiterea faptei ilicite.

Mai mult decât atât, existența faptei ilicite urmează a fi probată în procesul civil potrivit regulilor generale, de rînd cu necesitatea probării celorlalte condiții ale răspunderii delictuale (consecințele negative, legătura causală dintre fapta ilicită și consecințe, vinovăția persoanei).

Prin urmare, insistă că este justificată opinia primei instanțe referitor la faptul că termenul de prescripție în acțiunile privind încasarea prejudiciului moral începe a curge din momentul cînd reclamantul a cunoscut paguba și pe cel ce răspunde de ea (art.272 CPC), iar concluziile instanței de apel precum că termenul de prescripție începe a curge de la data devenirii definitive a sentinței de condamnare a făptuitorului nu este argumentată, și rezultă din neaplicarea prevederilor art. art. 272, 1424, 271 Cod civil.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei instanței de apel din 21 iunie 2016 a fost expediată pentru cunoștință în adresa participanților la proces, inclusiv recurentului Bigovschi Olimp la 13 iulie 2016, fapt confirmat prin scrisoare de însoțire cu nr. de ieșire 21013-4 (f.d. 198).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 06 septembrie 2016, în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Bigovschi Olimp, este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau

aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Bigovschi Olimp, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Bigovschi Olimp, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Bigovschi Olimp, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Bigovschi Olimp se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță